

[Holstein.]

Laan var gaaet over til Hypoteklaanefonden med dens solidariske Ansvar, var de ikke nu blevet opsagt.

Det er klart, at i en Gældskrisesituation for den sønderjydske Landbrugsstand af den her angivne Beskaffenhed er den ved Kriseforliget mellem Regeringen og de Konservative ydede Henstand med Betaling af et Aars kommunale Ejendomsskatter kun en Draabe i Havet. Ejendomsbeskatningen i Sønderjylland tynger ikke ret meget mere paa Landbruget end i det gamle Land. Den samlede Ejendomsbeskatning af Landbruget i Danmark udgør tilsammen ca. 60 Mill. Kr. eller godt 1,3 pCt. af Landbrugets fingerede Ejendomsskyldværdi, altsaa en Særskat, som uden at tage Hensyn til Afkastningsevne eller Gæld rammer de paagældende Skatteydere langt, langt haardere end den Formuebeskatning, som den højtærede Finansminister og det ærede Medlem Hr. Christmas Møller har fundet det nationaløkonomisk betimeligt og forsvarligt under de nuværende formueødelæggende Forhold at forhøje. For Amtskommunernes Vedkommende i Sønderjylland er Forholdet som bekendt det, at Skattebeløbene paalignes Sognekommunerne direkte efter tilsvarende Princip som i de Amter i Kongeriget, hvor § 50 er bragt i Anvendelse, og disse Skattebeløb udgør for samtlige sønderjydske Kommuner i 1931—32 godt 2,8 Mill. Kr. Til Staten erlægges sønderjydske Landbrug i 1931—32 i Grundskyld ca. 270 000 Kr., i Bygningsskyld ca. 50 000 Kr., tilsammen ca. 320 000 Kr. Af de sønderjydske Sognekommuners samlede Ejendomsskatter i 1931—32 udgjorde Landbrugets Andel 1 856 000 Kr. i Grundskyld og 625 000 Kr. i Bygningsskyld, eller tilsammen 2 481 000 Kr. Eller med andre Ord, for det sønderjydske Landbrugs Vedkommende udgjorde Ejendomsskatterne, naar Sognekommunernes lægges til, ca. 3,8 Mill. Kr. eller ca. 1 pCt. af den samlede fiktive Ejendomsskyldværdi. Det er indlysende, at en væsentlig Reduktion af denne Særbeskatning ogsaa for det sønderjydske Landbrugs Vedkommende vilde betyde en haardt tiltrængt Lettelse af dets økonomiske Byrder og et værdifuldt Bidrag til Forøgelse af dets Forrentningsmuligheder.

Men imidlertid, den store og alt overskyggende Ulykke i Sønderjylland er Gældsbyrderne. Disse vil lettes, naar den danske Krone, saa snart ske kan, bliver lagt i et fast Leje, saaledes at vore Eksportindtægter faar størst mulig Købeevne paa Hjemmemarkedet, men indtil denne Stabilisering lader sig foretage, rejser det Spørgsmaal sig,

om det er muligt for Erlæggelsen af Renter og Afdrag i større eller mindre Omfang at give offentlig Henstand, saaledes at Overgangstiden gøres lempelig for Kreditorerne gennem Støtte af Staten og Pengeinstitutionerne med Nationalbanken i Spidsen. I Virkeligheden har saavel Regeringen som de Konservative ved Kriseloven, for slet ikke at tale om de Konservatives oprindelige, men opgivne Krisefondsforslag, men i Særdeleshed Venstre ved sine Ændringsforslag til Kriseloven tiltraadt Princippet om Henstand med Statsstøtte. Naar Staten laaner vanskeligt stillede Landmænd 30 Mill. Kr. til Betaling af et Aars kommunale Ejendomsskatter, subsidiært af Førsteprioritetsrenter, og saaledes at Laanet først skal tilbagebetales, saafremt Priserne paa Landbrugsprodukter i Aarene 1932—37 gennemsnitlig er steget med en vis Procent, vil det jo simpelt hen sige, at der for det offentlige Skatteprioritet i Landbruget er givet midlertidig Henstand for et Aars Renter af denne Prioritet. Naar Venstre i sine Ændringsforslag til Kriseloven har foreslaaet Henstand med Afdrag af Statslaan til Statshusmænd, til Haandværkere og til Fiskere og endvidere foreslaaet, at Landmænd, der har for megen Formue til at kunne opnaa Akkord, men savner likvide Pengemidler og kun med store Omkostninger eller slet ikke vil kunne laane saadanne, af det offentlige erholder lavt forrentede, 3 Aars afdragsfri Laan af Erhvervenes Laanefond til Støtte for Betaling af Renter og Afdrag til et Beløb af Minimum 200 Kr. og Maksimum 2 000 Kr., saa har Partiet Venstre for en stor Kreds af Landmænd, overvejende Husmænd og mindre Gaardmænd — det socialiserende Almissevæsen har Venstre paa ingen Maade frigjort sig for —, saa har Venstre anerkendt Henstandsprincippet og Princippet om Statslaan med Henstandsindrømmelse. Partiel Henstand med Statsstøtte er ligeledes anerkendt i den nu vedtagne sønderjydske Hypoteklaanefondslov, som vi vedtog for nogle faa Dage siden. Herefter synes det vanskeligt principielt at modsætte sig en udvidet Henstand med Støtte af Stat og Pengeinstitutioner. Hvad er i øvrigt Forbudet mod at sende Modværdier for hjemkøbte Obligationer ud af Landet andet end et Moratorium, et begrænset Moratorium for vor udenlandske Gæld?

Desværre savner vi fuldstændig statistisk Materiale til at oplyse, hvorledes Pantegælden i Landbruget fordeler sig paa Iste og paa sekundære Prioriteter for de forskellige Ejendomsstørrelses Vedkommende i Danmarks respektive Amter. Saa-